

Abonnement pour un an
350 piastres
Edition spéciale. 500 ptrs .

Adresse :
"Idjtihad," Constantinople

Téléph . st . 865

XXII ème ANNÉE

1927, 15 Juin No 230

اجتihad

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صحی مجموعہ

آبونمان : سنه لکی [۲۴ نسخه]
تور کیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳۱ ، اعلا کاغدلیسی ۵ لیرادر .

اداره خانه سی :

جفال اوغلنده « اجتihad ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی ایکنجی سنه

نومرو ۲۳۰-۱۵ حزیران ۱۹۲۷

عقل سايم

اولان بوقادار سقالت زده لر ، بوقادار بدبخت لره مسكون اولمازدي .

مساعفهي [وجدان حریتی و حریت وجدانیه]
حرمتی [آنجا ، کندیلری ده تعدادیه اوغرامش اولان و کندیلری ده اقتداره مالک اولور اولماز شفقت خریستیانه .
نیه یه یی بر طرف ایده جک ، باشقالرینی ازمه یه ، باشقالرینه تعداده بولونمایه مسارعت ایده جک اولان بر قاچ راهیده بولونور .

بدایتده دیلنجی لر و یک سفیل کیمسه لر طرفندن شفقت Charité نامی آلتنده وعظ و نشر اولونان خریستیانلق دینی ، تصدقی یک حرارتلی بر صورتده ثنا و توصیه ایدر . محمد دینی ده صدقه و یرمه یی الزم بر وظیفه عد ایدر . [۱] بدبختلرک امدادینه قوشماق ، چپاقلری الباس ، هر محتاج اولانه معاونت الی اوزاتماق ، هیچ شبهه یوق که انسانلغ یک زیاده شانندن در ، بوندن داهای انسانیتکارانه برشی یوقدر . فقط سفالتک اوکئی آماق و فقیرلرک چوغلاماسنه مانع اولماق داهای انسانی ، داهای رحیمانه ، داهای حسنات پرورانه اولمازی ایدی ؟ اکر دین ، حکمدارلری تألیه ایده جک یرده ، اولنره تبعه لرینک حقوق تصرفیه لرینه حرمت ایتمه یی ، عادل اولما یی ، بالکیز حقوق مشروعه لرینی استعمال ایتمه یی تعلیم ایتمه یی ، مملکتلرنده بوقادار چوق دیلنجی کورولمزدی . حریم ، آج کوزلو ، عدالتسزه ، استبدادکار بر حکومت ، سفالتی چوغالتیر ؛ بر کیلرک شدت و ثقلتی باس وفتور ، تنبلیک ، فقیرلک کتیریر . بونلر ایسه خرسزقلره قتل لر و هر نوع جنایتلر تولید ایدر . اکر حکمدارلرده داهای زیاده انسانیت ، و شفقت ، حقانیت بولونسه یی مملکتلری ، سفالتلرینی تهوین غیر ممکن

[۱] دین محمدی نک صدقه و یرمک حقمنده کی احکام ووصایاسنی محمدعارف یک مرحومک (بیک بر حدیث) عنوانی قیمتدار کتابنده ۶ ، ۲۳ ، ۱۴۷ ، ۱۴۹ ، ۱۵۰ ، ۴۲۲ ، ۴۳۶ ، ۴۳۸ ، ۵۱۶ ، ۵۱۷ ، ۵۲۶ ، ۵۵۵ ، ۶۲۴ ، ۶۳۹ ، ۶۴۳ ، ۷۶۵ نومرولو حدیثلرده و بونلرک واسع ترجمه لرنده بولورسکیز .

خریستیان و مسلمان مملکتلری واسع و زنکین بر طرزده مجهز خسته خانه لره طولودر . بو خسته خانه لره بونلری یادی ران قرال لرک و سلطان لرک تقوا پرورانه خیرات و تبرعاتی حیرانیتله کورولور . مستبدانه بر بویوندورق آلتنده اهالی یی ازمکدن ، چیلغین بر ذوق و احتشامی تطمین ایتمک ایچون اولنری فقیرلشدیرمکدن ، و متعاقباً سفالتله روشورولن اهالی نک یک آذر بر قسمی آلا بیله جک محتشم مبانی انشا ایتمکدن ایسه ، بواهالی یی ابی اداره ایتمک ، کندیلرینه رفاه تأمین ایتمک ، صنایع و تجارتی تقیه و تسهیل ایتمک ، اهالی یی سعیرینک ثمره لرینی کمال امنیتله طوبیلامایه بر افاق داهای زیاده انسانیتکارانه اولمش اولمازی ایدی ؟ دین ، فضیلتلریله ، انسانلری آلداتماقندن باشقا برشی یامامشدر ؛ درد لرک اوکئی آماق ایچون هیچ بر زمان تأثیرسز علاجلردن غیری برشی قوللانماشدر .

اللهک نماینده لری ، دیکر لرک فلا کترلرندن کندیلری ایچون استفاده ده بولونما یی دائما بیلیمشدر . سفالت عمومی ، دینیه بیلیر ، که اولنرک سرمایه لری اولمشدر ؛ اولنر هر طرفده اموال فقرانک آدمینیس ترا تورلری اعانات و تصدقاتک توزیع ایدیجیلری ، تبرعاتک تسلیم مأمورلری اولمشدر ؛ بو وسیله ایله اکثریا اک غلبه لک ، اک زیاده بی آرام ، جمعیتده فساد چیقارما یه اک زیاده مساعد قسم اولان بدبختلر ، سفالت زده لر اوزه رینه نفوذلرینی توسیع وادامه ایتمشدر . بو وجهله اک بیوک درد لر .. مولانک نماینده لرینک یعنی پاپاس ، خواجه ، خاخام کیی روحانیلرک منفعتنه خدمت ایدر .

خریستیانلرک راهب لری بزه ، « مالک اولدیغیز مال و ملک ، فقرانک مال و ملکیر . » دیرلر و بو اعتبارله تصرفلرینک مقدس اولدیغی ادعا ایدرلر : بناء علیه حکمدارلر و اهالی بو روحانیلرک اللری آلتنه ترلار ، ایرادلر ، نفوذ جمع وادخار ایتمه یه مسارعت ایتمشدر . خیرات و حسنات [Charité] بهانه سیله بزم روحانی

تساند وضدیت [Antagonisme] ك تلفیقی

Ratzenhofer و Gumplovicz أفندیلرك نظریه‌لری،
چتوق شکر، که بی رحمانه اولدوقلری قادارد. یا کلش درلر.
اولا، انسانك سائق و مدیری هیچ حکم قدر Fatalité
دکل، ساده‌جه و منحصرأ کندی منافعیدر. شبه‌سز،
بشریت مختلف منشألردن نشأت ایتشدردیه بیر زمره
اجتماعیه‌دیگر بیر زمره اجتماعیه‌بی اتلاف ایتمه‌یه سوق اولوناماز.
بیك بطن اولکی اجداد نامصل اولمش اولورسه اولسون
بونك نجه نه اهمیتی وار! اهمیتی اولان ممکن اولدینی
قادر آز زحمتله، ممکن اولدینی قادر چوق نعمت و رفاهه
نائل اولامدر.

بر حیات یاسادیلر و خیرات و حسنات [شفقت دینی]
بهانه‌سیله، فقیرلرك قانی، حیا سزجه، امیدلر.
دینك اك زیاده اهمیت ویردیکی فقیرلرك، عقل فقیر-
لکیندر. هر دینك اساسی فضیلتی، یعنی دین نماینده‌لرینك
اك زیاده ایشلرینه فائده‌لی فضیلت ایلاندر. ایمان، الوهیتك
ترجمانلرینك استفاده‌سی اولان شیئه بلا تدقیق، کور
کورینه ایناندران حدود سز بر صافدر و نولقدن عبارتدر.
بو فضیلتك یاردیميله، راهبیر، حقلک و باطلک، ایساکک
و کوتولکک حکمی [Arbitre ی] اولدیلر؛ استفاده‌لری
تأمین ایتک ایچون جنایتلره احتیاجلری اولدینی زمان،
جنایتلر ایشلمتک اونلر ایچون پك قولای اولدی. ضمنی
ایمان [یعنی کتدیلمکدن فعل و اجرایه منقلب اولان
ایمان] بر یوزنده ارتکاب ایدیلش اك بیوک سوء قصدلرك
منبعی اولمشدر. [۱]

[۱] (تاریخ اسلامیت) عنوانلی اثر مترجمزك ایکینجی
جلدینك (اسماعیل لری) فصلنه باقک. حسن صباح تلیدلرینك
ایمانی اك مدھش بر سلاح کبی قولانمش و شرق دنیای قانہ
بویاتمشدر. (هلا کوخان) « الموت » قلعه‌سی ضبط ایدینجه قادار
« خشاشین » ک قتل نفوسه دوام ایتله‌لرینه مانع چیقماش در: فرانسه‌جه
« قاتل Assassin » کله‌سی « خشاشین » کله‌سندن آلینمشدر.

رهبرلر مزیک زنکین اولمشلردر [۱] و منحصرأ بدبختلره،
سفالت زده‌لره مخصوص اولان مال و ملکدن، فقیر
دوشمنش ملترلک کوزلری اوکنده، متنعم اولورلر؛ [۲]
فقیر ملترلر ایسه بوندن دولای شکایتده بولونماق شویله
دورسون کلیسای زنکینلشدیرن و فقیرلرك ضرورتلرینی
تهوینه نادرأ خدمت ایدن بوجعلی سخا کارلخی، بوجعلی
عالیجنابلی آلقیشلارلر.

خریستیانلغک پره‌نسیپلرینه گوره فقیرلرك بذاته بر
فضیلتدر [۳] و حکمدارلرك و راهبیرلرك، اسیرلرینه
اك صیق بر صورتده رعایت ایتدیردیکلری فضیلتده بودر.
بو پره‌نسیپلره کوره بر چوق زاهد خریستیانلر دنیانك
قناذیر ثروت و سامانلردن، کندی اختیارلریله فراغت
ایتدیلر. بابامیرائی مال و مکلرینی فقیرلره داغیتدیلر، اختیاری
بر فقر و فاقه ایچنده یاشاماق اوزره صحرالره چکیلیدیلر.
قط چوق کچمه‌دن بو شوق، سفالت ایچون بوفوق الطبیعی
ذوق، طبیعتیه [یعنی طبعی ذوق و میل] ترک موقع
ایتمه‌یه مجبور اولدی. بو اختیاری فقیرلرك خلفلری عبادتلرینی
و نزد الوهیتده شفاعت مؤثرلرینی صوفواهالی‌یه صاعمشلردر.
بو وجهله تارک دنیالر، منزوی‌لر، ایشسزک ایچنده، تنبل

Esquisse de l'Histoire Universelle H. G. Wells [۱]

آدی کتابنده شویله دییور: Sumer ک و Accad ک ایلک
کونلرنده مختلف مدینه Gile لرك قرالری قرالدن زیاده راهب
و طبیب ایدیلر؛ آنجق اجنبی فاتحلر نفوذلرینی یورتک ایستاده‌کلری
زمان راهب ایلره قرال آره‌سندره فرق، شأنی بر صورتده واضح اولدی.
فقط الله، مملکتک قراللرك، راهبیرلرك حکمداری اولمایه دوام ایتدی. الله
نوعما جهانک ملک ایدی. معبدلرینك، دینی مؤسسله‌لرینك ثروت
و سامانی قراللر ککندن چوقدی [بو ثروت و سامانك مالکی الله
ایدی فقط بونلری راهبیرلر صرف ایدردی.] مذکور کتاب صحیفه:
[100 و 101]

[۲] اوروباده و آسیقاده‌ده، هنوز پك یوزلک اولان حریت
تفکره رغما، بوکون دخی رهبان صنفی پك قوتلی و پک زنکیندر
و حکومتده نفوذلری ذی شوکت بر صورتده جاریدر.
« قره‌دی لیونه » بانکه‌سی، « مه‌سساژه‌ری ماریتم و پورلری، الخ.
ژه‌زویت لركدر. لهارنده یازدیرماق و علی‌لرنده یازدیرماق ایچون
اوروپا و آسیقا مطبوعاتنه هر سنه میلیونلر ویره‌بیلیمکده درلر.
[۳] مسلمانلرك تلفیقی‌ده بو حرکتده در؛ حضرت محمدک
« الفقر فخری » دیمش اولدینی و بناء علیه فقیرلرك مدارافتخار
اولماسی لازم کلدیکینی صانیرلر.